

RISIKO FOR ORM HOS ØKOLOGISKE SLAGTEKYLLINGER

Af Susanne Kabell, SEGES

Spolormen *Ascaridia galli* er almindeligt forekommende hos høns og kalkuner og kan også forekomme hos duer, ænder og gæs. Konsumægshøner med adgang til det fri har ofte spolorm, mens disse orm ikke forekommer hos høner i berigede bure og hos konventionelle slagtekyllinger.

Æg fra spolorm er hårdføre.

Æg af spolorm kan holde sig infektive i flere år under ideelle betingelser, som f.eks. i strøelse. Æggene er hårdføre, men dør efter 22 timer ved -12 til -8 °C, eller ved høje temperaturer, over 43 °C.

Infektion med spolorm.

Et ormeæg, der er udskilt til miljøet, bliver infektivt efter 10-20 dage, og 24 timer efter, at det er blevet optaget af en kylling, klækker det i den første del af kyllingens tarm. Larven borer sig ind i tarmslimhinden, hvor den bliver liggende i 3 til 54 dage før den vandrer tilbage til tarmlumen, hvor den modnes til voksent stadie. Hannerne bliver 5-8 cm lange, hunnerne 8-12 cm. Der går 5 til 8 uger fra kyllingen optager ægget, til de voksne orm udskiller æg med gødningen. Hos unge kyllinger, der er mindre end tre uger gamle, er den periode, hvor larven opholder sig i tarmvæggen kortere end hos ældre kyllin-

ger. De mekanismer, der afgør hvornår larverne vandrer tilbage i tarmen, og hvor mange orm, der etablerer sig hos kyllingen, er ikke endeligt klarlagt. Der er forskel indenfor racer, idet forholdsvis flere orm etablerer sig hos de lette racer, og på køn, idet hanekyllinger synes at udvikle større ormebelastning end hønekyllinger. Antallet af orm, der er til stede i tarmen i forvejen, kan også have indflydelse idet larverne opholder sig længere tid i tarmvæggen, hvis der er mange orm i tarmen, og vandrer hurtigt ud f.eks. efter ormebehandling, der inaktiverer og fjerner de voksne stadier fra tarmen. Fjerkræets tilvækst og foderforbrug kan blive negativt påvirket afhængigt af antallet af orm, og i udtalte tilfælde kan dyrene blive klinisk syge med diarre, anæmi og påvirket almenbefindende.

Spolorm kan forekomme i økologiske slagtekyllinger.

Økologiske kyllinger, der bliver ca 63 dage gamle, og frilandskyllinger, der bliver 81 dage gamle, kan nå at udvikle voksne orm i deres levetid efter optagelse af ormeæg. Det er derfor vigtigt at opretholde en god hygiejne i staldene hvor kyllingerne startes. Ormeæg bekæmpes ligesom coccidieocyster bedst ved flambering af gulve og nederste del af væggene, og om muligt også af inventaret. Det er således ikke helt irrelevant at få undersøgt gødning fra økologiske slagtekyllinger en gang i mellem med henblik på at overvåge, om der er orm til stede i produktionen.

